

Het *ongewone* in het alledaagse

Bas Losekoot

De foto's van Bas Losekoot lijken wel filmstills. Wanneer je naar zijn foto's kijkt, bekruipt je het gevoel dat je niet naar de werkelijkheid kijkt. Toch is het gewoon een straatbeeld waarin een passant een passant is. Een stilgezette beweging waarbij je kunt fantaseren wat er daarvoor en daarna gebeurde.

BAS LOSEKOOT

Denker, *BFilmliefhebber*, KIJKER

www.baslosekoot.com

Al tijdens zijn studie aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten (KABK) in Den Haag hield Bas zich bezig met film. Zijn afstudeerproject waarin hij 8mm film, video en fotografie combineerde, inspireerde hem om naar de Filmacademie te gaan. Uiteindelijk overwon toch de fotografie. "Op de Filmacademie kwam ik er al snel achter dat ik niet als cameraman wilde werken. Ik miste daardoor de vrijheid die je als fotograaf hebt. Na die opleiding ben ik op zoek gegaan naar het filmische in stilstaand beeld. Eén van mijn eerste opdrachten na de academie was het maken van filmstills. Dat heeft mijn werk zeker beïnvloed. Je gaat kijken naar de cameravoering, het licht, en de directheid van het onderwerp. Een filmstill is een onderdeel van een groter geheel. Het is de aanleiding voor een klein verhaaltje." →

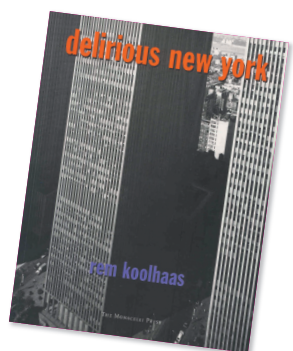
Feit of fictie?

De laatste jaren verschuift de interesse van Bas steeds meer in de richting van straat- en documentaire fotografie. "Straatfotografie gaat voor mij over het echte leven, het onvoorbereide, het ongewone in het alledaagse. Als straatfotograaf wacht je altijd op iets bijzonders. Kleine dingen die je inzicht in het leven kunnen geven. Cartier-Bresson noemde dat een 'leitmotiv': details die verwijzen naar bepaalde emoties en gedachten. Dat is waarnaar we als straatfotograaf allemaal op zoek zijn. Op de filmset en in de studio speelt licht een belangrijke rol. Ik bedacht me, dat ik de ervaring die daar heb opgedaan, ook op straat kon gebruiken. Ik ga op zoek naar een interessante plek waar iets zou kunnen gebeuren en daar hang ik mijn flitsers op. Door het gebruik van flitsers creëer ik meer speelruimte, zoals het werken met silhouetten en schaduwpartijen, die het beeld interessant maken. Door het gebruik van flitsers befrist het

"De wereld werd mijn studio en de mensen op straat de acteurs"

beeld en kan ik elementen in een straatscene benadrukken en dingen beter isoleren. In die zin zou je het straatfotografie kunnen noemen met het licht vanuit de wereld van de cinema. Het licht voegt drama toe aan een dagelijkse situatie. Ik vind het interessant wanneer mensen zich afvragen of het de werkelijkheid is of niet. Hierdoor dwing ik de beschouwer opnieuw te kijken naar een dagelijkse situatie die ze al denken te kennen. De samensmelting van feit en fictie. Ineens werd de wereld mijn studio en de mensen op straat de acteurs. Toch beschouw ik mijn werk nog steeds als documentair omdat ik niet regisseer en vaak niet eens met de mensen praat. Ik wil zo min mogelijk opvallen en maak meer gebruik van de fly on the wall techniek. Ik ga naar een plek die ik uitlicht en wacht vervolgens urenlang tot de juiste persoon langskomt. Volgens fotograaf Joel Meyerowitz, één van mijn grote voorbeelden, zijn er bepaalde ritmes en patronen waarin mensen zich bewegen. Soms ben je aan het fotograferen en zou je willen dat die man nog een keer omkijkt of dat meisje nog een keer haar hand door haar haar strijkt. Wanneer je daar op gaat letten, merk je dat er bepaalde patronen zijn en dat ze het dus nog een keer gaan doen. Hoewel ik met kleine onopvallende flitsers werk, zien voorbijgangers natuurlijk wel dat er geflitst wordt. Dat maakt mensen soms argwanend of ze lopen om je heen omdat ze niet door je beeld willen lopen. Andere passanten kijken in de camera omdat ze het wel interessant vinden. Ik wil als fotograaf niet aanwezig zijn in de foto en zodra mensen in de lens kijken, is dat effect verdwenen. Dan is het voor mij niet meer interessant."

BOEK TIP! *Delirious New York*

Rem Koolhaas
€ 30,99
978 18 85254 009

De ideale wereld?

De straatfoto's van Bas maken deel uit van een groot project, Urban millennium. Een project dat startte in 2007 op de dag waarop er voor het eerst meer mensen in steden woonden dan op het platteland. "De urban millennium dag zette mij aan het denken. In 2050 woont 75 procent van de bevolking in steden. Wat gaat er gebeuren als steden steeds drukker worden? Met mijn project wil ik onderzoeken wat dat met mensen doet. Wat gebeurt er als wij nog dichter op elkaar gaan wonen? In New York heb ik het boek 'Delirious New York' van Rem Koolhaas gelezen. Een fantastisch boek waarin hij beschrijft hoe een stad tot de verbeelding kan spreken. De stad van alle mogelijkheden kan zijn. Elke dag vertrekken er mensen naar de stad om daar hun geluk te zoeken. Die zoektocht wil ik graag vastleggen. Creëren we een ideale wereld met het bouwen van deze megasteden? Om het antwoord te vinden, bezoek ik acht wereldsteden. Ik ben nu in vier steden geweest: New York, São Paulo, Seoel en Mumbai. Wat mij intrigeert zijn de verschillen en overeenkomsten tussen de mensen in die steden. Het Urban Millennium Project gaat ook over de verstedelijking in de zin van globalisatie. Het is een onderzoek naar de drukste punten ter wereld, de snelkookpan van menselijke emoties. Als je op straat loopt kom je →

"In photography, the smallest thing can be a great subject. The little, human detail can become a Leitmotiv
Henri Cartier-Bresson

TE ZIEN OP
Fotofestival Naarden
Van 18 mei tot en 23 juni
www.fotofestivalnaarden.nl

continue in aanraking met mensen zonder dat je ze spreekt. Het zijn een soort mini ontmoetingen. Wat ik interessant vind, is om te zien of mensen daar voor open staan of zich ervoor afsluiten. Door de toenemende urbanisatie merk je steeds vaker dat mensen zich afsluiten. Op hele drukke punten in Seoel Seoul zag ik veel mensen met een koptelefoon, zonnebril, mondkapje of sjaal voor hun mond. Ze kunnen de drukte niet meer aan. Praat vooral niet met mij, stralen ze uit. Ook in Nederland zie je dat iedereen zijn oordoppen in heeft, een zonnebril draagt of met zijn mobiele telefoon bezig is. Mensen staan niet meer open voor wat er om hen heen gebeurt. Ik sta er niet van te kijken als op een gegeven moment iedereen met Google Glasses oploopt. Daarmee verandert het wereldbeeld. Wanneer je de ogen van mensen niet meer kunt zien, kun je hun emotie niet meer lezen."

Belofte aan de stad

We zien de uitbreiding van een stad altijd als een soort progressie. Rem Koolhaas noemt dat the escape to the future. Die vooruitgang is volgens Bas ook de belofte van de architecten aan de stad. "De hele stad is nu een bouwput, maar in de toekomst wordt het mooi en kunnen er

veel meer mensen bij elkaar wonen. Wat mij boeit is wat die progressie dan inhoudt. Wonen we straks allemaal, net als in China, in een flatje van 2 x 2 meter? Of leven we zoals in Seoul waar mensen soms wonen en werken in flatgebouwen en zich via tunneltjes en loopbruggen van het één naar het andere flatgebouw bewegen? Er zijn daar mensen die de begane grond niet meer aanraken. Er vindt dus een soort herdefiniëring plaats van de begane grond. Het is zelfs zo dat er in de toekomst een soort tweedeling zou kunnen ontstaan van mensen die altijd hoog leven en mensen die laag leven. Is dat uiteindelijk de toekomst of krijgen we toch weer die drang naar de natuur? Dat is een tendens die je nu al ziet met urban farming en rooftop gardening. Mijn werk gaat ook over de mensen die de progressie moeten bewerkstelligen. Ik richt mij meer op de futuristische gebieden in de stad. Daar waar dat kosmopolitische gevoel aanwezig is, waar je voelt hoe het er in de toekomst uit zou kunnen zien.”

“Leven we wel in de ideale wereld wanneer we steden zo groot worden maken?”

Verschillen delen

Ondanks dat de fotograaf de drukte in de hoofdadrs van de steden opzoekt, stralen zijn foto's een bepaalde rust uit. In sommige opnames isoleert hij de mens van zijn omgeving. “Dat heeft te maken met de eenzaamheid op straat. Wanneer ik fotografeer, zit ik helemaal in mijn eigen wereldje. Met kleine details zoals een blikrichting probeer ik de afstand tussen de mensen te vangen. Soms gaat het om het ritme waarin mensen lopen of hun gemoedstoestand. Ik kom steeds dichtbij de mensen en merk dat mijn project steeds meer over identiteit en etniciteit gaat. Op een gegeven moment zie je niet meer of een foto in New York of Seoul is gemaakt. Uiteindelijk merk ik dat we allemaal naar dezelfde films kijken, naar dezelfde muziek luisteren en dezelfde kleding dragen. Aan de andere kant is er ook een stroming die het heeft over sharing differences. Hun uitgangspunt is dat juist niet iedereen hetzelfde is. De nieuwe tendens is volgens hen dat we die verschillen moeten koesteren en met elkaar gaan delen. Ik hoop dat mensen door mijn werk over dit soort thema's na gaan denken.” ■